

Õiguskantsler

Aleksei Jevgrafov
Narva Linnavolikogu
tatjana.laanvee@narva.ee

Teie 04.05.2023 nr 1.2-13/3971

Meie 16.06.2023 nr 6-1/230760/2303275

Kohanimeseaduse § 13 lõike 6² kooskõla põhiseaduse § 154 lõikega 1

Lugupeetud Aleksei Jevgrafov

Pöördusite Narva Linnavolikogu ajutise ajalooliste pärandite komisjoni nimel õiguskantsleri poole ja palusite kontrollida, kas [kohanimeseaduse](#) (KNS) § 13 lõige 6² on kooskõlas [Eesti Vabariigi põhiseadusega](#) (PS). Teie hinnangul võib see seadusesäte ülemäära piirata kohaliku omavalitsuse enesekorraldusõigust (PS § 154 lg 1).

Viitasite ka võimalikule vastuolule [kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse](#) (KOKS) § 2 lõikega 1. Selle sätte kohaselt on kohalik omavalitsus põhiseaduses sätestatud omavalitsusüksuse – valla või linna – demokraatlikult moodustatud võimuorganite õigus, võime ja kohustus seaduste alusel iseseisvalt korraldada ja juhtida kohalikku elu, lähtudes valla- või linnaelanike õigustatud vajadustest ja huvidest ning arvestades valla või linna arengu iseärasusi.

Leian, et KNS § 13 lõige 6² ei riku kohaliku omavalitsuse enesekorraldusõigust (PS § 154 lg 1).

Asjaomane säte

1. KNS § 13 lõikes 6² on sätestatud: „Kui kohaliku omavalitsuse üksus kohanimeäärjana ei ole kahe kuu jooksul pärast valdkonna eest vastutava ministri ettepaneku saamist käesoleva paragrahvi lõikes 6¹ nimetatud seaduse nõuetega vastuolus olevat kohanime muutnud ja selle asemel uut kohanime määranud, võib valdkonna eest vastutav minister kohaliku omavalitsuse üksuse asemel määrata senise kohanime asemele uue kohanime.“

2. KNS § 13 lõige 6¹ näeb ette: „Kui pühendusnimeks on määratud käesoleva paragrahvi lõikes 4² nimetatud isikunimi või kui tegemist on käesoleva paragrahvi lõike 6 punktis 3 nimetatud Eesti aja- ja kultuurilooa selgelt sobimatu kohanimega, sealhulgas kui kohanimi on seostatav Eesti Vabariigi loomise, põhiseadusliku korra püsimise või Eesti iseseisvuse taastamise vastaste isikute, sümbolite või sündmustega, teeb valdkonna eest vastutav minister kohanimeäärajale ettepaneku kohanime muutmiseks ja seadusega kooskõlas oleva kohanime määramiseks. Seaduse nõuetega vastuolus oleva kohanime tuvastamiseks küsib minister kohanimenõukogu arvamust nime sobimatuse kohta.“

Ametlik kohanimi on nimeobjektile õigusaktiga määratud kohanimi või kohanimenõukogu otsusega kinnitatud kohanimi (KNS § 3 lg 2). Nimeobjekt on looduslik või inimtekkeline geograafiline objekt (KNS § 3 lg 1). Pühendusnimi on isiku mälestuseks või austuseks määratud kohanimi (KNS § 13 lg 3).

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

KNS § 13 lõike 4² kohaselt ei või isikunime pühendusnimeks määrata, kui isik on tegutsenud Eesti Vabariigi loomise, põhiseadusliku korra püsimise või Eesti iseseisvuse taastamise vastu. Vastavalt KNS § 13 lõike 6 punktile 3 tuleb kohanime määramisel välistada kohanime sobimatus Eesti aja- ja kultuurilooga.

Kohaliku elu küsimused, kohaliku omavalitsuse enesekorraldusõigus ja selle piirangud

3. Kohaliku omavalitsuse üksus (vald või linn) on kohanimemääraja (KNS § 5 lg 1 p 3), kelle pädevuses on määrata kohanimi enda haldusterritooriumile jäävale nimeobjektile (v.a juhul, kui nimeobjekti moodustamine on Vabariigi Valitsuse või ministri pädevuses – KNS § 5 lg 4 ls 2 ja lg 6; KNS § 5 lg 4 ls 1). Sellised nimeobjektid on: osavald ja linnaosa; aadressikoht ruumiandmete seaduse (RAS) tähenduses (nt tee, väljak, väikekoht); raudteejaam, rongi- või muu ühissõidukipeatus, lennuväli või -jaam, sadam; maaüksus, välja arvatud KNS § 4 lõikes 3 sätestatud juhtudel (KNS § 4 lg 1). Kui nimetatud aadressikohad jäävad mitme omavalitsusüksuse territooriumile, määrab vald või linn kohanime oma territooriumile jäävale nimeobjekti osale (KNS § 5 lg 5¹).

4. KNS-s sätestatud juhtudel kohanime määramises lahendab vald või linn kohaliku elu küsimust (PS § 154 lg 1). Riigikohtu määratluse kohaselt on kohaliku elu küsimused need küsimused, mis võrsuvad kohalikust kogukonnast ja puudutavad seda ega ole vormilise kriteeriumi kohaselt haaratud või põhiseadusega antud mõne riigiorgani kompetentsi (RKPKo 08.06.2007, [3-4-1-4-07](#), p 12).

5. Kohaliku elu küsimused kuuluvad kohaliku omavalitsuse olemuslikku pädevusse. Need on kohaliku omavalitsuse institutsiooni põhiseadusliku tagatise keskmes ja neile laieneb kohaliku omavalitsuse enesekorraldusõigus (otsustus- ja valikudiskretsioon ehk kaalutusõigus kohaliku elu küsimuste lahendamisel – RKPKo 16.01.2007, [3-4-1-9-06](#), p 22). Enesekorraldusõigus tuleneb PS § 154 lõikest 1, mille kohaselt kõiki kohaliku elu küsimusi otsustavad ja korraldavad kohalikud omavalitsused, kes tegutsevad seaduste alusel iseseisvalt. Ka [Euroopa kohaliku omavalitsuse harta](#) (EKOH) artikli 4 lõige 2 sätestab, et kohalikel võimuorganitel on täielik vabadus seadusega lubatud piires rakendada oma initsiatiivi igas valdkonnas, mis ei jää väljapoole nende pädevust ega ole määratud täitmiseks mõnele teisele võimuorganile.

Oma küsimuste iseseisev otsustamine tähendab kohaliku omavalitsuse autonoomiat, mis on EKOH-i aluspõhimõtte (RKÜKo 19.04.2005, [3-4-1-1-05](#), p 17). Enesekorraldusõigus kaitseb omavalitsusüksust selle eest, et riik ei sekkuks ebaproportsionaalselt tema tegevusse kohaliku elu küsimuste otsustamisel (RKPKo 22.12.2009, [3-4-1-16-09](#), p 34).

6. Teie avalduses on muu hulgas viidatud KOKS § 2 lõikele 1. See säte deklareerib juba PS § 154 lõikes 1 ette nähtud kohaliku omavalitsuse enesekorraldusõigust. Kuna nii KOKS kui ka KNS on lihtseadused (vastavalt üld- ja eriseadus), saab ja tuleb hinnata KNS-i kooskõla põhiseaduse § 154 lõikega 1, mitte aga KOKS § 2 lõikega 1.

7. Riigikogul on põhiseadusega antud piires õigus kohaliku elu küsimusi reguleerida. Seejuures peab reguleerimise eesmärk olema õiguspärane ja kasutatavad meetmed eesmärgi suhtes proportsionaalsed. Mõistagi on kohtulikult kontrollitav ka see, kas seadus ei ole mõnd olemuslikult omavalitsuslikku ülesannet riiklike ülesannete hulka arvates või riiklikku kohustust omavalitsuslikuks lugedes põhiseadusega vastuollu läinud (RKÜKo 16.03.2010, [3-4-1-8-09](#), p 73). Kuna PS § 154 lõige 1 näeb kohaliku omavalitsuse pädevuse piiranguna ette lihtsa seadusereservatsiooni, võib riik kohaliku omavalitsuse kohaliku elu küsimuste otsustamise ja

korraldamise õigust piirata iga vabalt seatud eesmärgi saavutamiseks, mis ei ole põhiseadusega vastuolus (RKPJKo 08.06.2007, 3-4-1-4-07, p 20; 01.04.2010, [3-4-1-7-09](#), p 31).

8. Riik ei tohi seadusereservatsiooni kasutades muuta kohaliku omavalitsuse põhiseaduslikku tagatist sisutühjaks. Teiste sõnadega, lihtsa seadusereservatsiooni kohaselt on parlamendil küll võimalik mõned oma sisult kohaliku elu küsimused viimaste hulgast põhjendatult välja arvata, kuid tal tuleb silmas pidada, et kohaliku omavalitsuse põhiseaduslik tagatis jääks püsima (RKPJKo 08.06.2007, 3-4-1-4-07, p 12). Kohaliku omavalitsuse enesekorraldusõigust võib piirata näiteks nii, et riik kitsendab näiteks üldiselt valdade ja linnade pädevuses olevate küsimuste ringi või võtab mõne kohaliku elu küsimuse lahendamise enda pädevusse (RKPJKo 20.12.2016, [3-4-1-3-16](#), p 176), kehtestab tähtaegu enesekorraldusõiguse teostamiseks (RKPJKo 20.12.2016, 3-4-1-3-16, p 138), kehtestab kõrgendatud avalikust huvist tulenevalt kohaliku elu küsimuse lahendamise kohustuse, kirjutab ette kohaliku elu küsimuse lahendamise korra vms.

9. KNS § 13 lõige 6² piirab kohaliku omavalitsuse enesekorraldusõigust kohaliku elu valdkonnas. Selle sätte kohaselt läheb valla või linna kui kohanimemääraja õigus määrata kohanimi üle valdkonna eest vastutavale ministrile. Pädevus läheb üle sel juhul, kui valdkonna eest vastutav minister on teinud vallale või linnale ettepaneku asendada KNS § 13 lõikes 6¹ nimetatud seaduse nõuetega vastuolus olev kohanimi seadusega kooskõlas oleva kohanimiga, kuid omavalitsusüksus ei ole seda kahe kuu jooksul pärast ettepaneku saamist teinud.

Kohanimeseaduse § 13 lõike 6² eesmärk

10. Kohanimeseaduse ja ruumiandmete seaduse muutmise seaduse eelnõu [seletuskirjas](#) selgitatakse selle seaduse (mis mh täiendas KNS-i §-dega 6¹-6⁷) eesmärki kokkuvõtlikult¹ järgmiselt: „Seaduse eesmärk on tagada kohanimede sobivus Eesti aja- ja kultuurilooga ning vältida sobimatute kohanimede kasutamist. Kavandatav seadusemuudatus panustab KNSi § 1 lõikes 2 sätestatud eesmärgi täitmisel, mis on kultuuriliselt ja ajalooliselt väärtuslike kohanimede kaitse. [...] Selliste kohanimede, mis on nimetatud isikute järgi, kes on tegutsenud Eesti Vabariigi loomise, põhiseadusliku korra püsimise või Eesti iseseisvuse taastamise vastu, samuti kui kohanimedeks on määratud aja- ja kultuurilooga sobimatu nimi, nõ käibelt kõrvaldamine on vajalik ka Eesti Vabariigi põhiseaduse [...] preambulas nimetatud Eesti omariikluse aluste tagamiseks. Ei ole kuidagi põhjendatud säilitada pühendusnimesid, kui isik on tegutsenud selgelt vastuolus Eesti rahva riikliku enesemääramise õigusega ega ole aidanud kaasa eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimisele läbi aegade. Samamoodi ei saa säilida sellised Eesti aja- ja kultuurilooga sobimatud kohanimed, mis ei ole vormiliselt pühendusnimed, kuid on seostatavad Eesti Vabariigi loomise, põhiseadusliku korra püsimise või Eesti iseseisvuse taastamise vastaste isikute, sümbolite ja sündmustega. [...] Kehtiv KNS paraku ei sätesta, mis aja jooksul peab KOV seadusvastast kohanime muutma ja mis saab juhul, kui pühendusnime või aja- või kultuurilooga seotud kohanime ilmselge seadusvastasuse korral KOV ise uut seaduse nõuetega kooskõlas olevat kohanime ei määra. Selle õigusliku lünga täitmiseks nähaksegi eelnõuga ette KOVi kohustus määrata seadusega pühendusnimedele esitatavate nõuetega ning Eesti aja- ja kultuurilooga sobimatu kohanime asemel uus kohanimi kahe kuu jooksul ministri asjakohase ettepaneku saamisest. Kui KOV seda nõuet ei täida, siis seadusevastase olukorra lahendamiseks tuleb ministril määrata uus kohanimi, arvestades ka kohanimenõukogu arvamust ja kaasates menetlusse KOV. [...] Minister ei saa paraku kehtiva seaduse järgi ise täiendavaid meetmeid kasutusele võtta, et seadusevastane pühendusnimi asendada uue, seadusega kooskõlas oleva kohanimiga.“

¹ Üksikasjalikumalt vt seletuskirja p 2, lk 3–6.

11. Seaduse eesmärgi kohta seletuskirjas välja toodud argumendid ei ole põhiseadusvastased. KNS § 13 lõikel 6² on kohaliku omavalitsuse enesekorraldusõiguse piiramisel legitiimne eesmärk.

Kohaliku omavalitsuse enesekorraldusõiguse piirangu proportsionaalsus

12. Kuna PS § 14 paneb kohalikele omavalitsustele kohustuse tagada põhiõigusi, siis ei saa kohalik omavalitsus olla ise põhiõiguste kandja, vaid on põhiõiguste tagaja (RKPJKo 20.12.2016, [3-4-1-3-16](#), p 90). Riigikohus on aga kohaliku omavalitsuse enesekorraldusõiguse piirangu põhiseaduspärasust hinnates kasutanud proportsionaalsuskontrolli (nt RKÜKo 16.03.2010, 3-4-1-8-09). Seevastu mõnel juhul on Riigikohus hinnanud, kas seadusandlik abinõu ei ole olnud meelevaldne (nt RKPJKo 20.12.2016, 3-4-1-3-16). Teie küsimusele vastates on põhjendatud hinnata, kas KNS § 13 lõikega 6² põhjustatav kohaliku omavalitsuse enesekorraldusõiguse piirang on proportsionaalne (seda on teinud ka seadusandja ise).²

13. Proportsionaalsuse põhimõttele vastavust tuleb Riigikohtu pikaajalise praktika järgi hinnata kolmes astmes. Kõigepealt peaks hindama abinõu sobivust, siis vajalikkust ja vajaduse korral ka proportsionaalsust kitsamas tähenduses ehk mõõdukust. Sobiv on abinõu, mis soodustab piirangu eesmärgi saavutamist, ja sobivuse seisukohalt on vaieldamatult ebaproportsionaalne selline abinõu, mis ühelgi juhul ei soodusta piirangu eesmärgi saavutamist. Abinõu on vajalik, kui eesmärki ei ole võimalik saavutada mõne teise, isikut vähem koormava abinõuga, mis on vähemalt sama efektiivne kui esimene. Abinõu mõõdukuse üle otsustamiseks tuleb kaaluda ühelt poolt seda, kui ulatuslikult ja intensiivselt on põhiõigust piiratud, teiselt poolt aga eesmärkide tähtsust (RKÜKo 21.01.2014, [3-4-1-17-13](#), punktid 32–35; RKPJKo 06.03.2002, [3-4-1-1-02](#), p 15).

14. Piirang on sobiv isegi siis, kui see tegelikult ei aita eesmärgi saavutamisele kaasa, kuid põhimõtteliselt on vaidlusaluse meetmega eesmärki siiski võimalik saavutada (RKÜKo 11.06.2019, [5-18-8/19](#), p 62; vt ka RKPJKo 16.11.2016, [3-4-1-2-16](#), p 99). KNS § 13 lõige 6² koostoimes § 13 lg 6¹ teise lausega ning lõigetega 6⁵ ja 6⁶ näeb ette, et minister küsib tema hinnangul seaduse nõuetega vastuolus oleva kohanime tuvastamiseks kohanimenõukogu arvamust ja enne uue kohanime määramist valla või linna ja kohanimenõukogu arvamust. Määruse eelnõu avalikustatakse Rahandusministeeriumi veebilehel vähemalt 15 päevaks enne kohanime määramise otsuse tegemist.

Seega saavad uue kohanime määramise eelnõu kohta arvamust avaldada nii kohaliku omavalitsuse üksus kui ka selle elanikud. Nõnda on võimalik leida kohanimi, mis vastab seaduse nõuetele. Teiste sõnadega, see lahendus võimaldab avalikust ruumist kõrvaldada: 1) pühendusnime(d), kui isik on tegutsenud Eesti Vabariigi loomise, põhiseadusliku korra püsimise või Eesti iseseisvuse taastamise vastu; 2) Eesti aja- ja kultuurilooga selgelt sobimatu(d) kohanime(d).

Seega on KNS § 13 lõige 6² selle sätte eesmärgi suhtes sobiv (tõhus) abinõu.

15. Kohaliku omavalitsuse enesekorraldusõiguse piirangu vajalikkust hinnates tuleb küsida, kas on teisi sama tõhusaid abinõusid, mis piiravad kohaliku omavalitsuse enesekorraldusõigust vähem. Intensiivsemalt enesekorraldusõigust piiravad abinõud on õigustatud üksnes juhul, kui seda õigust vähem piiravate vahenditega ei ole võimalik eesmärki saavutada (vrd *mutatis mutandis* RKÜKo 21.06.2011, [3-4-1-16-10](#), p 92). Arvestada tuleb muu hulgas ka seda, kuivõrd koormavad need abinõud riiki.³

² Vt *ibid.*, lk 4-5.

³ H. Kalmo, O. Kask. Paragrahv 11, komm. 46. – Ü. Madise (toim) jt. Eesti Vabariigi põhiseadus. Kommenteeritud väljaanne. 5. väljaanne. – Tallinn: Juura, 2020, lk 143.

16. Kohanimeseaduse ja ruumiandmete seaduse muutmise seaduse eelnõu seletuskirjas (lk-d 5-6) on öeldud, et „[...] muud sobivat ja sama tõhusat meetet [kui valdkonna eest vastutavale ministrile kohanime määramise õiguse andmine] riigil seadusevastase olukorra lahendamiseks ei ole, kui KOV ei ole täitnud seaduses ette nähtud kohustust kõrvaldada käibelt aja- ja kultuurilooga sobimatu kohanimi. Eelnõu väljatöötamise käigus arutati ka näiteks selle üle, kas KOVi oleks ministril ettepaneku täitmata jätmisel võimalik trahvida, määrates KOVile sunniraha, kuid selline lahendus ei ole piisavalt tõhus, kuna ei taga, et trahvi maksmise järel saaks ka seadusevastane pühendusnimi või muu aja- ja kultuurilooga sobimatu kohanimi muudetud“.

17. See seletuskirjas esile toodud seisukoht on asjakohane: selline alternatiivne lahendus ei pruugi praktikas ära hoida seda, et menetlus jääb ikkagi lõpule viimata ja seega kohanimi asendamata. Seevastu kohanimeseaduse ja ruumiandmete seaduse muutmise seaduse eelnõu algatati kiireloomulisena ja väljatöötamiskavatsuseta. Seda tehti põhjusel, et „[p]raeguses olukorras, kus Venemaa alustas 24. veebruaril 2022. a täiemahulist sõjalist agressiooni iseseisva Ukraina riigi vastu, on Eesti riigile sümbolse tähtsusega eemaldada Eestis võimalikult kiireloomuliselt käibelt Eestit okupeerinud Nõukogude Liidu repressioonide ja kuritegevusega seotud olnud isikute pühendusnimed ja muud kohanimed, mis on selgelt sobimatud Eesti aja- ja kultuurilooga, ehk kui kohanimi on näiteks seostatav Eesti Vabariigi loomise, põhiseadusliku korra püsimise või Eesti iseseisvuse taastamise vastaste isikute, sümbolite ja sündmustega“.⁴

Seega leian, et KNS § 13 lõige 6² on selle sätte eesmärgi suhtes vajalik abinõu.

18. Piirangu mõõdukuse (proportsionaalsuse kitsamas mõttes) hindamisel on otsustav see, kas meetmega saavutatud legitiimne eesmärk (kasu) kaalub üles piirangust tingitud kahju. Mõõdukuse mõte on tagada, et piirangutega kaasnev kasu ja kahju on mõistlikus proportsioonis.⁵

19. KNS § 13 lõikega 6² põhjustatava kohaliku omavalitsuse enesekorraldusõiguse piirangu mõõdupärasuse hindamiseks tuleb kõrvuti selle lõikega käsitada ka muid asjakohaseid KNS-i sätteid.

19.1. KNS § 7 lõike 4 kohaselt on kohanimemääraja kohustatud algatama kohanime muutmise menetluse 30 päeva jooksul selle paragrahvi 1. lõikes nimetatud asjaolude teada saamisest arvates.

19.2. Seaduse nõuetega vastuolus oleva kohanime tuvastamiseks küsib valdkonna eest vastutav minister kohanimenõukogu arvamust nime sobimatuse kohta (KNS § 13 lg 6¹ ls 2; § 21 p 4). Kohanimenõukogu on Rahandusministeeriumi valitsemisalas tegutsev asjatundjate komisjon, kes peab läbi töötama kohanimekorralduse probleeme ja korraldama sellealast tegevust („[Kohanimenõukogu põhimäärus](#)“ § 1 lg 1). Muu hulgas korraldab nõukogu kohanimede asjus eksperdihinnangute saamist ja teeb ettepanekuid kohanimealaste uuringute ja ekspertiiside tegemise lepingute sõlmimiseks (§ 3 p-d 10 ja 11).

19.3. Pärast seda, kui vald või linn on saanud ministrilt vastava ettepaneku, on vallal või linnal kuni kaks kuud aega uue kohanime määramiseks. Seega saab omavalitsusüksus kohanimemäärajana esmalt ise muuta kehtivat kohanime.

19.4. Enne kui minister määrab KNS § 13 lõikes 6² nimetatud juhul uue kohanime, peab ta esitama selle kohta kohaliku omavalitsuse üksusele määruse eelnõu, et see saaks eelnõu kohta oma

⁴ Vt kohanimeseaduse ja ruumiandmete seaduse muutmise seaduse eelnõu seletuskiri, lk 3.

⁵ H. Kalmo, O. Kask, *Op. cit.*, § 11 komm 51, lk 145.

arvamust avaldada (KNS § 13 lg 6⁵). Teiste sõnadega, riik kuulab valla või linna ära. Selline lahendus järgib EKOH artikli 4 lõiget 5, mille kohaselt konsulteeritakse kohalike võimuorganitega õigeaegselt ja sobival viisil kõigi neid otseselt puudutavate küsimuste planeerimise ja otsustamise üle niipalju kui võimalik.

19.5. Ministri määruse eelnõu avalikustatakse Rahandusministeeriumi veebilehel vähemalt 15 päevaks enne kohanime määramise otsuse tegemist. Eelnõu avalikustamisest teatatakse ka maakonnalehes (KNS § 13 lg 6⁶). See võimaldab valla- või linnaelanikel teha kohanime kohta ettepanekuid.

19.6. Ministril on õigus määrata kohaliku omavalitsuse asemel uus kohanime ainult piiratud juhtudel, mis on nimetatud KNS § 13 lõikes 6². See ministri õigus ei hõlma valdavat enamikku kehtivaid kohanimesid (vrd KNS § 13 lg 6; vt ka seletuskirja lk 5).

19.7. Kulud ja kahjud, mida vald või linn peab uue kohanime määramise tõttu kandma – näiteks uute siltide ja viitude soetamiseks ning paigaldamiseks –, hüvitatakse riigieelarvest kuludokumentide alusel (KNS § 13 lg 6⁷).

19.8. Kohalikul omavalitsusel on võimalik vaidlustada tema enesekorraldusõigust piirav ministri määrus kohtus (vt ka seletuskirja lk 10). Selline õigus hinnata ministri määruse kooskõla kohaliku omavalitsuse põhiseaduslike tagatistega aitab vältida täidesaatva riigivõimu meelevaldset tegevust kohaliku omavalitsuse suhtes.

19.9. Pärast seda, kui minister on määrusega määranud kohaliku omavalitsuse asemel kohanime, saab vald või linn edaspidi seda kohanime muuta vaid koostöös ministriga: omavalitsusüksus ei saa uut kohanime määrata, ilma et minister oma määrust samaaegselt kehtetuks ei tunnista.

20. Kokkuvõtteks leian, et KNS § 13 lõige 6² on mõõdukas ega piira ebaproportsionaalselt kohaliku omavalitsuse enesekorraldusõigust. Kohaliku omavalitsuse üksus ja selle elanikud on kaasatud menetlusse, millega valdkonna eest vastutav minister määrab uue kohanime. Enne seda tuleb ministril teha kohaliku omavalitsuse üksusele ettepanek kohanime muutmiseks ja seadusega kooskõlas oleva kohanime määramiseks. Kohalikul omavalitsusel on kuni kaks kuud aega seda teha, kusjuures uue kohanime valikul on tal kaalutusõigus. Ministri määruse kooskõla seadusega saab kohtus kontrollida.

KNS § 13 lõikel 6² on ka piiratud ulatus: see ei hõlma valdavat osa kehtivaid kohanimesid. Kohanimeseaduse ja ruumiandmete seaduse muutmise seaduse eelnõu seletuskirja kohaselt piirdub seadusemuudatuse mõju eelduslikult 10–15 võimaliku kohanimeobjektiga, kui kohalik omavalitsus ise sobimatuid kohanimesid ei muuda.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Vallo Olle 693 8445

Vallo.Olle@oiguskantsler.ee